

Motion till riksdagen 2025/26:916

av **Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S)**

Statens ansvar för den gröna omställningen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att minska kommunernas risker i den gröna omställningen genom införandet av gröna krediter och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga införandet av ett kommunkliv för att säkerställa att den kommunala nivån inte blir en flaskhals i den gröna omställningen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige står inför en historisk klimatomställning. I norra Sverige sker just nu industriinvesteringar som motsvarar belopp nära nog hela Sveriges BNP. Dessa satsningar är helt avgörande för att vi ska nå klimatmålen och för att Sverige ska fortsätta vara en ledande industrination. Men medan industrins investeringar syns tydligt i kalkyler och prognoser är kommunernas del av kostnaderna ofta osynliga – trots att de är avgörande för att omställningen ska lyckas.

Det är i kommunerna som samhällsomvandlingen sker. Förhållandevis små kommuner bär ett enormt ansvar för att säkerställa bostäder, välfärd, utbildning, infrastruktur och effektiva tillståndprocesser. Om inte staten tar ett större ansvar riskerar kommunernas begränsade resurser att bli en flaskhals i omställningen

Vi har redan tagit två avgörande steg med Industriklivet och Klimatklivet. Dessa reformer har möjliggjort stora delar av den industriella gröna omställningen, inte minst i Norrbotten. Men för att samhällena runt dessa investeringar ska kunna utvecklas i samma takt krävs ett tredje steg: Kommunklivet.

Ett Kommunkliv bör innehålla:

- Riktade statsbidrag för att stärka kommunernas arbete med tillståndprocesser, etableringar och samhällsservice.
- Statliga kreditgarantier och gröna krediter som minskar riskerna för kommunala investeringar.
- Riskdelning där staten tar en del av det ekonomiska ansvaret för de investeringar som krävs för att bygga hållbara samhällen i takt med industrins utveckling.
- Insatser för bostadsbyggande, infrastruktur och välfärd, så att kommunerna kan möta befolkningsökning och nya behov utan att den befintliga välfärden urholkas.

Historiskt har Sverige varit skickligt på att hantera ekonomiska nedgångar, varsel och uppsägningar. Nu står vi inför en motsatt situation: en snabb och massiv tillväxt som ställer lika stora krav på vår förmåga att agera gemensamt. Den gröna omställningen inom industrin möjliggjordes av den socialdemokratiska regeringens politik, men den kräver nu att staten också stärker den kommunala nivån.

Norrbotten är först ut, men andra regioner kommer snart att följa efter. För att hela Sverige ska klara klimatomställningen krävs därför att staten tar sin del av ansvaret. Ett Kommunkliv är en nödvändig reform för att säkerställa att kommunerna inte blir en bromskloss, utan istället kan vara en motor i omställningen.

Fredrik Lundh Sammeli (S)

Ida Karkiainen (S)

Linus Sköld (S)

Zara Leghissa (S)